

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Bosne i Hercegovine

7. sastanak Posebne grupe za reformu javne uprave

Datum: 16. april 2024. godine

Preporuke¹

SAŽETAK POLITIČKIH PREPORUKA VISOKOG PRIORITETA ZA OVAJ DIJALOG DO SLJEDEĆE GODINE

- Poboljšati Program integrisanja u EU u skladu sa komentarima EU, imajući u vidu usvajanje programa u skladu sa zahtjevima iz člana 70.3 SSP-a (nacionalni program za usvajanje *acquisa*) i unaprijediti ulogu DEI u osiguranju kvaliteta kod usklađivanja sa *acquisem* EU te usvojiti metodologiju koordinisanog usklađivanja sa *acquisem* EU;
- Usvojiti Akcioni plan za RJU sa troškovima njegove provedbe; poboljšati funkcionisanje koordinacionih struktura i povećati broj zaposlenih u odgovarajućim jedinicama entitetskih koordinatora za RJU te ih bolje obučiti kako bi upravljali tematski oblastima RJU. Dodatno, revidirati unutrašnju organizaciju Kancelarije koordinatora za RJU kako bi se poboljšalo njeno funkcionisanje i kako bi tematski usmjeravala i koordinirala RJU sa drugim nivoima;
- Izmijeniti zakone o državnoj službi tako da budu usklađeni sa principom zasluga i međusobno u cilju profesionalne i depolitizovane državne službe te popuniti upražnjena radna mjesta pomoćnika ministara na nivou Federacije i Bosne i Hercegovine;
- Usvajanje propisa na državnom nivou o cjelodržavnom strateškom planiranju politika i određivanje jedne institucije na državnom nivou koja je nadležna za planiranje politika;
- Poboljšati cjelodržavnu Strategiju upravljanja javnim finansijama kako bi uključila koordinisanje aktivnosti među nivoima i poboljšati praćenje njene provedbe.

1. Strateški okvir za reformu javne uprave (SO RJU)

- 1.1. Izraditi precizan kalendar sastanaka za rad **političkog tijela za donošenje odluka - Koordinacioni odbor (KO), i za ukupno funkcionisanje Zajedničke platforme** (2. kvartal 2024. godine).
- 1.2. Uloga svih **koordinatora za RJU** u provedbi i praćenju novog Akcionog Plana **se treba ojačati** revidiranjem unutrašnje organizacije Kancelarije koordinatora za RJU (3. kvartal 2024. godine), i povećanjem kapaciteta koordinacionih struktura koordinatora za RJU na entitetskom nivou uz adekvatan broj osoblja za ispunjenje njihovog mandata u procesu RJU (4. kvartal 2024. godine).
- 1.3. Usvojiti i početi provedbu novog **Akcionog plana RJU za period 2023.-2027.** u skladu sa preciznom mapom puta i rokovima (3. kvartal 2024. godine), uključujući završetak procjene troškova, i povećanje finansiranja iz budžeta na najmanje 10% kako bi se smanjila zavisnost od donatora za finansiranje reformi (4. kvartal 2024. godine).
- 1.4. Organizovati sistematske **konsultacije s organizacijama civilnog društva** prilikom praćenja i revizije Akcionog plana za reformu javne uprave i uzeti u obzir njihove

¹ Preporuke Posebne grupe za reformu javne uprave trebaju biti objavljene na internet stranicama koordinatora za RJU na svakom nivou vlasti i Evropsku komisiju treba obavijestiti o linkovima na ove stranice.

povratne informacije kako u izvještaju o praćenju, tako i prilikom revizije Akcionog plana za RJU (3. kvartal 2024).

- 1.5. **Ažurirati komunikacijsku strategiju** o RJU u skladu s novim Akcionim planom za RJU za period 2023.-2027. (2. kvartal 2024. godine) i započeti njegovu provedbu (2. kvartal 2024. godine) kako bi se povećala svijest vlada i društva o pitanjima RJU, a posebno o važnosti RJU u procesu integracija u EU.
- 1.6. Izraditi mapu puta za privlačenje donatora za provedbu Akcionog plana za RJU (3. kvartal 2024. godine) i pokrenuti **učinkovit mehanizam donatorske koordinacije**, kako bi se finansirale sve aktivnosti unutar vremenskog okvira revidiranog Akcionog plana. Organizovati prvi sastanak donatorske koordinacije u 4. kvartalu 2024. godine, i nastaviti to raditi svakih šest mjeseci.

2. *Upravljanje javnim finansijama (UJF)*

- 2.1. Poboljšati **metodologiju godišnjeg monitoringa UJF-a** kako bi se osigurao jasan pregled rezultata za cijelu zemlju, a ne samo provedene aktivnosti, uzimajući u obzir izazove za cijelu zemlju i rizike stuba UJF-a. Provesti sveobuhvatnu srednjeročnu reviziju strategije kako bi se pojačali napor i aktivnosti u cijeloj zemlji za UJF i ojačati primjenu IT-a za prikupljanje podataka u fazi monitoringa UJF-a za pregled za cijelu zemlju (4. kvartal 2024. godine).
- 2.2. Organizovati **dijalog o UJF-u** 21. maja, uključujući ključne relevantne donatore, organizacije civilnog društva, i relevantne javne institucije sa svih nivoa vlasti.
- 2.3. **Unaprijediti predstojeće reforme UJF-a** u oblastima značajnim za RJU, i kao dio budućeg **dijaloga o UJF-u**:
 - 2.3.1. Usvajanje relevantnih **uredbi o upravljanju javnim investicijama** na državnom nivou i nivou RS i uspostavljanje Odjeljenja za javne investicije na nivou BD BiH sa odgovarajućim osobljem (4. kvartal 2024. godine);
 - 2.3.2. Poboljšanje **kvaliteta budžetskog procesa** poštujući državni zakon o budžetu, pravovremeno usvajanje globalnog fiskalnog okvira kao preduslova za sljedeći budžetski ciklus (3. kvartal 2024. godine). Osigurati da sve reforme / procesi koji imaju fiskalni uticaj budu adekvatno predstavljeni u fiskalnim okvirima / budžetima.
 - 2.3.3. Jačanje **kredibiliteta srednjoročnih budžetskih okvira** (1) poboljšanjem veza između godišnjeg strateškog planiranja i godišnjeg budžetskog procesa i (2) osnaživanjem kapaciteta za predviđanje i modeliranje i unaprjeđenje koordinacije u ovoj oblasti;
 - 2.3.4. Svi nivoi vlasti trebaju osigurati IT preduslove kako bi se proveo zakon o **programskom budžetiranju i planiranju srednjoročnog budžeta** i usvojili slični propisi na državnom nivou i u Republici Srpskoj do 2. kvartala 2025. godine;
 - 2.3.5. Osigurati efikasnu funkciju nadzora nad fiskalnim rizicima (pokrivanjem i fiskalnih rizika **preduzeća u državnom vlasništvu** tako što će se ova funkcija jasno dodijeliti jedinicama u oba entiteta, sa jasno definiranim zadacima, odgovarajućim osobljem i resursima;

- 2.3.6. Kreirati i ažurirati u oba entiteta **javno dostupan registar preduzeća u državnom vlasništvu** sa kompletnom listom svih takvih preduzeća koja se može pretraživati, uključujući sveobuhvatne finansijske izvještaje, revizije i organizacione informacije **zasnovane na definiranoj metodologiji**.

3. Državna služba i upravljanje ljudskim potencijalima/resursima

- 3.1. Nastaviti jačati **saradnju između ministarstava pravde i relevantnih agencija za državnu službu** na svim nivoima vlasti, imenovanjem pomoćnika ministara na državnom i nivou FBiH i nastaviti saradnju u **forumu direktora** agencija za državnu službu kako bi predvodili reforme u oblasti ULJP (2. kvartal 2024. godine).
- 3.2. Usvojiti **metodologije ULJP-a** za praćenje provođenja Zakona o državnoj službi i upravljanje ljudskim resursima, na usklađen način na svim nivoima vlasti (4. kvartal 2024. godine) i nadograditi sistem HRMIS u skladu sa tim.
- 3.3. U skladu sa zajedničkim okvirom politike, usvojiti i provesti **strategije ULJP-a** na državnom nivou, nivou RS-a i BD BiH (4. kvartal 2024. godine) i nastaviti provedbu Strategije ULJP-a na nivou FBiH i kantona. Pokrenuti aktivnosti u cilju poboljšanja planiranja ULJP-a, klasifikacije poslova, opisa poslova i evaluacije poslova na svim nivoima vlasti na usaglašen način, kao i njihovo prilagođavanje novim budućim vještinama potrebnim za IT osoblje (4. kvartal 2024. godine).
- 3.4. Usvojiti poboljšanu pravnu osnovu za **registre državne službe** na nivou entiteta uz jasnije definisanje institucionalnih odgovornosti (4. kvartal 2024. godine). Osigurati funkcionisanje HRMIS-a na svim nivoima osiguravajući uslove u pogledu kapaciteta za upravljanje registrima i nadogradnju softvera (4. kvartal 2024.).
- 3.5. Uskladiti 11 zakona o državnoj službi i standarde ljudskih potencijala i imenovati **radnu grupu** uključivanjem ministarstava nadležnih za javnu upravu s ciljem finalizacije ovog procesa do (4. kvartal 2024. godine). Ovo podrazumijeva usklađivanje zakonskih odredbi za zajednički djelokrug državne službe, jednake standarde o postupcima zapošljavanja i odabira, kompatibilne kategorije radnih mjesta i kompetencija potrebnih za ta radna mjesta kako bi se osigurala **mobilnost i zajednički standardi u radnim uvjetima, funkcijama i organizaciji državne službe**.
- 3.6. Potrebno je bez odlaganja **uskладiti zakone o državnoj službi s načelima meritornosti** kako na nivou entiteta tako i na državnom nivou (3. kvartal 2024.); Federacija BiH također treba koordinirati usklađivanje s načelima meritornosti u kantonima i finalizirati proces izmjena i dopuna zakona (3. kvartal 2024. godine).
- 3.7. Zaustaviti prakse koje ne osiguravaju **zapošljavanje zasnovano na zaslugama** i dobro funkcionisanje državne službe, posebno redovnim otvaranjem upražnjenih radnih mjesta i organizovanjem zapošljavanja na osnovu otvorenih konkursa za više rukovodstvo nakon isteka mandata, smanjenjem pozicija vršioca dužnosti i privremenih ugovora na nivou Republike Srpske.
- 3.8. Uspostaviti neophodne mehanizme kako bi se mogli **prikupiti sistemski nedostajući podaci**, tj.. u oblasti žalbi protiv zapošljavanja i otpuštanja u RS i BD.

4. *Izrada politike i koordinacija*

- 4.1. Savjet ministara BiH imenuje jednu instituciju zaduženu za koordinaciju i osiguranje kvaliteta strateškog (sektorskog) planiranja i uspostavlja jedinstven pravni okvir za strateško planiranje na nivou institucija BiH. (4. kvartal 2024. godine)
- 4.2. Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) u koordinaciji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, Ministarstvom pravde BiH, Direkcijom za evropske integracije i Generalnim sekretarijatom Savjeta ministara BiH i u bliskoj konsultaciji sa odgovarajućim institucijama sa svih nivoa vlasti u BiH treba pripremiti opšti **konceptualni okvir za cjelodržavno strateško (sektorsko) planiranje** (4. kvartal 2024. godine). Odgovarajući nadzorni tim i druga tijela u Zajedničkoj platformi koriste se kao glavni forumi za diskusiju o aspektima konceptualnog okvira i okvira propisa za cjelodržavno strateško (sektorsko) planiranje.
- 4.3. **Na osnovu konceptualnog okvira (uključujući i odgovorne institucije)** koji je razmatran i dogovoren među članovima **Koordinacionog odbora** (4. kvartal 2024. godine), nadležne institucije pripremaju nacрте odluka o strateškom (sektorskom) planiranju u cijeloj zemlji u saradnji sa odgovarajućim institucijama sa svih nivoa vlasti i dostavljaju ih na usvajanje Savjetu ministara BiH. Proces će podržati tehnička pomoć i OECD-SIGMA (2. kvartal 2025. godine).
- 4.4. Poboljšati **Program integrisanja u EU** u skladu sa komentarima EU, imajući u vidu usvajanje programa u skladu sa zahtjevima iz člana 70.3 SSP-a (nacionalni program za usvajanje *acquisa*) (2. kvartal 2024. godine). Takođe, dostavite analizu funkcionisanja Odluke o sistemu koordinacije za pitanja EU iz 2016. godine (3. kvartal 2024. godine), zajedno sa prijedlozima za otklanjanje uočenih nedostataka, uz unaprjeđenje uloge DEI u obezbjeđenju kvaliteta u pogledu narednih faza pristupanja (4. kvartal 2024. godine) i razviti metodologiju za koordinisano usklađivanje s *acquisem* EU između državnog, entitetskog i kantonalnog nivoa (4. kvartal 2024. godine).

5. *Odgovornost i pružanje usluga*

- 5.1. Koordinator za RJU, zajedno sa parlamentima sa svih nivoa vlasti, trebaju podržati **provedbu preporuka Ombudsmana** od strane svakog nivoa vlasti, a koordinatori za RJU trebaju ovo delegirati Koordinacionom odboru radi praćenja. Istovremeno, Ombudsman bi takođe trebao imati proaktivniju ulogu u korištenju svih dostupnih kanala komunikacije s izvršnim i zakonodavnim vlastima različitih nivoa vlasti u cilju bolje komunikacije preporuka Ombudsmena (4. kvartal 2024. godine).
- 5.2. Osigurati pravilnu primjenu državnog **Zakona o slobodi pristupa informacijama** i blagovremeno usvajanje podzakonskih akata. Uspostaviti Centralni portal otvorenih podataka i provesti proaktivno objavljivanje informacija (3. kvartal 2024. godine). Izmijeniti propise na državnom nivou u pogledu uspostavljanja nezavisnog i specijalizovanog mehanizma nadzora, uključujući žalbene postupke za pitanja slobode pristupa informacijama (3. kvartal 2024. godine).
- 5.3. Izraditi propise o **slobodnom pristupu informacijama na entitetskom i nivou Brčko distrikta BiH**, usklađene u cijeloj zemlji i usklađene sa relevantnim evropskim standardima i *acquisem* EU, koristeći novi SIGMA-in model zakona o slobodnom pristupu informacijama kao osnovu za izradu novih zakona i ispunjenje preporuka TAIEX-a (3. kvartal 2024. godine). Prije postupka usvajanja, dostaviti Komisiji nacрте

novih zakona u ranoj fazi pripreme kako bi se osigurala njihova usklađenost s *acquisem* EU i relevantnim standardima.

- 5.4. Unaprijediti **upravu prilagođenu korisnicima**, usvajanjem kataloga e-usluga (4. kvartal 2023. godine), pojednostavljenjem administrativnih postupaka putem usvajanja i primjene jedinstvene metodologije na državnom i entitetskom nivou za smanjenje administrativnog opterećenja (3. kvartal 2024. godine) i usvajanjem Zakona o e-potpisu (3. kvartal 2024. godine).

Naredne aktivnosti

- Dostaviti izvještaje o praćenju RJU i UJF nakon usvajanja
- Dostaviti nacrt Akcionog plana za RJU
- Dostaviti kalendar Koordinacionog odbora i nacrt dnevnog reda i zapisnike sa sastanaka
- Planirati troškove i izračunati iznos finansijskih sredstava koja nedostaju za revidirani Akcioni plan za RJU, uz pojašnjenje aktivnosti i izvora troškova.
- Dostaviti procjenu fiskalnog uticaja revidiranog Akcionog plana za RJU
- Dostavite obim i kalendar saradnje agencija za državnu službu na osnovu foruma direktora agencija za državnu službu
- Dostavite podatke o obrascu ULJP, gdje nedostaju podaci: (1) pozicija vršioca dužnosti i istekli mandati, (2) ugovori na određeno vrijeme; (3) izbor najbolje rangiranih kandidata
- Dostaviti nacrt zakona o državnoj službi na svim nivoima vlasti kada bude vrijeme za konsultacije sa EU i OECD-SIGMA-om i prije usvajanja, kako bi se osigurala usklađenost sa principima javne uprave.
- Naredne aktivnosti u vezi sa Državnim programom za usvajanje *acquisa*: organizovati TAIEX radionicu o Programu i sastanak između DEI, Komisije EU i OECD SIGMA o tome kako DEI planira da poboljša planiranje, izvještavanje i finansijski aspekt Programa i gdje bi OECD SIGMA mogla da bude od pomoći u ovom specifičnom obimu intervencije.